

**Česká školní inspekce
Olomoucký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIM-797/13-M

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Církevní mateřská škola Ovečka v Olomouci
Sídlo:	Na Hradě 246/2, 779 00 Olomouc
IČO:	71 341 242
Identifikátor:	691 002 126
Právní forma:	školská právnická osoba
Zastoupená:	Mgr. Ilonou Hamplovou, Ph.D., ředitelkou školy
Zřizovatel:	Arcibiskupství olomoucké, Wurmova 562/9, 771 01 Olomouc
Místo inspekční činnosti:	Na Hradě 246/2, 779 00 Olomouc
Termín inspekční činnosti:	16. – 18. září 2013

Předmět inspekční činnosti

1. Inspekční činnost podle § 174 odst. 5 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů:
2. Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků předškolního vzdělávání.
3. Hodnoceným obdobím jsou školní roky 2012/2013 a 2013/2014 k datu inspekce.

Aktuální stav školy

Církevní mateřská škola Ovečka (dále také „CMŠ“, „škola“) realizuje svoji činnost v souladu se zápisem do školského rejstříku; základní údaje se od poslední inspekce, která byla realizována ve dnech 9. – 11. října 2012, v podstatě nezměnily.

Ke dni inspekce byla mateřská škola naplněna, vzhledem k cílové kapacitě (45), na 100 %, zájem o předškolní vzdělávání stále převyšuje možnosti školy (pro školní rok 2013/2014 nebylo přijato 25 dětí). Ve třídách bylo zapsáno 25 a 21 dětí (z tohoto počtu 2 děti jsou vzdělávány pravidelně kratší dobu a v docházce se střídají). Z celkového počtu zapsaných dětí (46) bylo 12 v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, z toho 1 dítě mělo odklad povinné školní docházky a 3 děti byly mladší tří let. V tomto školním roce není evidováno žádné dítě se speciálními vzdělávacími potřebami. Od poslední inspekce došlo ke zvýšení úplaty za předškolní vzdělávání, škola vybírá od rodičů částku 700,- Kč (zvýšení o 200,- Kč). Provoz dvoutřídní MŠ je od 6.30 do 16.30 hodin; třídy jsou věkově smíšené. Celodenní stravování nadále zajišťuje školní jídelna při Základní škole a Mateřské škole Olomouc, Řezníčkova 1. Do CMŠ dochází aktuálně kromě dětí z Olomouce i děti z okolních obcí (například Křelov, Dolany, Majetín).

V pedagogickém sboru došlo v posledním půlroce k výměně dvou učitelek; předškolní vzdělávání aktuálně zajišťují 4 pedagogické pracovnice včetně ředitelky (učitelky pracují na snížený úvazek 0,9).

Škola postupně dokupuje vhodný didaktický a herní materiál; vybavení školní zahrady, kam byly instalovány některé další účelné prvky (lavičky, domek), plně vyhovuje pohybovým a rekreačním aktivitám dětí.

Ve školním roce 2013/2014 mateřská škola realizuje vzdělávání podle aktualizovaného Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání s motivačním názvem „Bůh nás vede“ s návazností na církevní rok (dále také „ŠVP PV“). Pravidelné návštěvy duchovních i spolupráce se Základní školou sv. Voršily v Olomouci pomáhají škole naplňovat stanovené cíle.

Nad rámec běžných činností CMŠ zprostředkovává odbornou logopedickou péči, nabízí zájmový kroužek anglického jazyka vedený externí učitelkou a pro obohacení programu využívá i nabídku jiných institucí (divadlo, kino, městská policie, hasičský záchranný sbor) a účastní se například setkávání církevních mateřských škol.

Od poslední inspekce došlo sice ke zlepšení podávaných sdělení na webových stránkách školy, některé předkládané informace byly však nepřesné či zavádějící.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Předškolní vzdělávání vychází z třídních vzdělávacích programů, které navazují na ŠVP PV a jsou zpracované na tříleté období dopředu. Tato forma třídních programů neumožňuje operativní reakci na aktuální potřeby konkrétní skupiny dětí ani průběžnou aktualizaci naplňování stanovených cílů. Vyučující tak musí dále konkretizovat probíraná témata a jejich naplňování v týdenních a denních přípravách, což není optimální. Třídní programy navíc do značné míry kopírují školní vzdělávací program a stávají se tak formálními. V této oblasti je třeba upravit stávající způsob plánování vzdělávací práce tak, aby v návaznosti na aktuální ŠVP PV třídní program dokladoval vzájemnou účinnou spolupráci mezi vyučujícími ve třídě v rámci stanovených cílů, požadovaných výstupů a tematických celků. Škola má zavedený systém vyhodnocování vytčených cílů, zatím se však nedařilo účinně využívat stanovené závěry jako zpětnou vazbu pro další vzdělávací práci.

Ke specifickým zvláštnostem CMŠ patří zařazení katechezí vedených docházejícími knězi a řádovou sestrou, kteří dětem přibližují jednoduchou, chápání dětí pochopitelnou formou křesťanské učení. Dalším externím spolupracovníkem MŠ je varhaník, který s dětmi nacvičuje duchovní písně na pravidelné dětské mše. Tato spolupráce je přínosná, pro děti velmi zajímavá i vítaná a v rámci filosofie církevní MŠ významně přispívá k naplňování stanovených cílů. Hlavním úkolem kmenových učitelek je realizovat předškolní vzdělávání ve všech vzdělávacích oblastech daných Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání, a tím dodržovat stanovený obsah předškolního vzdělávání v souladu se zákonnou normou.

Učitelky vyhodnocují individuální pokroky dětí ve všech oblastech předškolního vzdělávání vzhledem k vytváření základů klíčových kompetencí. V průběhu inspekčních hospitací uplatňovaly vyučující převážně metody vyprávění, vysvětlování a rozhovorů, v malé míře zařadily aktivizující pedagogické postupy, tj. metody činnostního a prožitkového učení, smyslového poznávání a učení hrou. Převažovalo předávání hotových poznatků dětem, méně často kladly učitelky problémové otázky na podporu rozvoje logického myšlení dětí. V průběhu předškolního vzdělávání se v některých momentech projevila malá praxe pedagogických pracovníků v práci s předškolními dětmi, jejich nekvalifikovanost a nezažitě metodické postupy vhodné pro předškolní vzdělávání. Organizování některých denních činností (např. modlitba před jídlem organizovaná stranou od +stolků s jídlem, zbytečné řazení dětí ke společně realizované hygieně, menší prostor k sebeobslužným činnostem) nebylo zcela efektivní a nenaplňovalo stanovený cíl ani prožitek dětí. Nově začala škola uplatňovat Metodu dobrého startu, vhodnou zejména pro posílení individuálního osobnostního rozvoje dětí, v jejímž postupu byly proškoleny dvě pedagogické pracovníce. Pozitivem sledovaného předškolního vzdělávání bylo zařazování pohybových aktivit. Přirozeně se daří vkládat do běžných činností prvky předmatematické gramotnosti dětí. Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností škola podporuje zejména procvičováním říkanek, básniček i písniček. Značné procento dětí má však problémy se správnou výslovností, škola rodičům zprostředkovává logopedickou nápravu.

Zřizovatel podporuje rozvoj mateřské školy. V rámci plynulého přechodu dětí do základního vzdělávání spolupracuje CMŠ nejvíce se Základní školou sv. Voršily v Olomouci, kam velká část dětí z mateřské školy přechází. Školní zralost, odklady školní docházky a případné vzdělávací obtíže škola řeší standardně ve spolupráci s odbornými pracovišti (pedagogicko psychologická poradna, speciálně pedagogické centrum apod.). Inspekční zjištění (pozorování, studium školních dokumentů, písemná vyjádření rodičů) však prokázala problémy v oblasti spolupráce s rodiči, zejména nedůslednou komunikaci. Třídní schůzky jsou plánované 2x do roka, v loňském školním roce (2012/2013) na základě podnětů proběhla další setkání i za přítomnosti zástupkyně zřizovatele. Někteří rodiče nejsou spokojeni zejména s kvalitou informačního systému CMŠ, se způsobem komunikace mezi školou a rodiči, s nevstřícností školy k vytvoření tzv. „školkové rady“. Vzhledem k podnětům rodičů je třeba vyhodnotit některé nevhodné postupy školy a přijmout v této oblasti účinné změny.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Za dva školní roky své existence škola zajistila základní předpoklady pro naplňování stanovených záměrů, v některých oblastech však byla zjištěna rizika.

Na základě poznatků zjištěných při inspekční činnosti v říjnu 2012 přijala ředitelka školy opatření a dopracovala školní vzdělávací program, který aktuálně vychází z podmínek školy, podává ucelené informace o způsobu a formách její práce zaměřené na křesťanskou výchovu a zohledňuje prvky pedagogiky Marie Montessori a Franze Ketta; stanovené záměry jsou v souladu s cíli předškolního vzdělávání.

Kritéria přijímacího řízení zveřejněná ve školním vzdělávacím programu deklarují, které skutečnosti jsou při rozhodování ředitelky důležité, nejasná je však prioritita jednotlivých kritérií i jejich bodové ohodnocení.

Kvalifikovanost pedagogického týmu se mírně zlepšila, ke dni inspekce jsou dvě vyučující odborně kvalifikované (z toho ředitelka v oboru speciální pedagogika), další učitelka dokončuje vysokoškolské vzdělání v bakalářském programu učitelství pro MŠ; vyučující, která nastoupila k 1. září 2013, je absolventkou vyšší odborné školy v příbuzném oboru (sociální pedagogika). Méně příznivé je zjištění, podobně jako při předchozí inspekční činnosti, že za dva roky existence MŠ docházelo k poměrně častému střídání učitelek a všechny vyučující patří v rámci praxe v předškolním vzdělávání do kategorie začínajících pedagogických pracovníků (žádná nemá praxi delší než 3 roky). V učitelské knihovně je poměrně málo didaktických a metodických materiálů z oblasti předškolního vzdělávání, které by pomáhaly pedagogům při jejich sebevzdělávání v oboru. Od poslední inspekce se ředitelka školy zaměřovala především na řešení personálních problémů a dovybavování školy, v mešní míře se zabývala řízením kvality pedagogického procesu. Zápisy z pedagogických rad dokladují předávání informací týkajících se organizace akcí, tvorby základních dokumentů školy a řešení pracovně právních problémů. Účinnost vzdělávacích a výchovných postupů ve smyslu zvyšování kvality pedagogického procesu vzhledem k podpoře rozvoje osobnosti dětí ani závěry kontrolní činnosti ředitelky školy na poradách projednávány nebyly. Při posuzování efektivity předškolního vzdělávání vychází ředitelka především z namátkové kontroly. Inspekční zjištění prokázala, že dosavadní systém vyhodnocování práce školy není příliš funkční a pro činnost školy užitečný, nezaměřuje se na kvalitu předškolního vzdělávání. Vyučujícím chybí mnohé argumenty, které by jim poskytly jistotu v jejich pojetí pedagogické práce.

Organizace přímé pedagogické činnosti vyučujících je částečně přizpůsobená specifickým podmínkám školy, celoročně organizovanému plaveckému výcviku starších dětí a spolupráci s externími lektory. Příležitostí MŠ je hledat cestu k dalšímu zefektivnění optimálním stanovením doby souběžné práce učitelek ve třídách ve prospěch dětí tak, aby s nimi obě současně pracovaly v hlavním proudu dopoledních činností, kdy je přítomno nejvíce dětí. S tím souvisí také sledování vyváženosti herních a řízených činností. V průběhu inspekce byl zaznamenán menší prostor k volné hře dětí, převažovaly společné řízené činnosti náročné na delší soustředění dětí bez zohlednění jejich individuálních potřeb. Škola má zavedený pitný režim pro děti, v době inspekce však nebyl důsledně uplatňován, pedagogické pracovnice jen minimálně vybízely děti k napití (pravidelný příjem tekutin patří ke zdravotním návykům, které má rozvíjet i MŠ). Dílčí riziko představuje organizace odpočinku a spánku dětí, neboť nabídka jiných klidových činností pro děti s nižší potřebou spánku nebo odpočinku není v uspořádání dne CMŠ jasně nastavena. V průběhu inspekce také nebyla důsledně realizována v souladu s požadavky RVP PV, některé děti trávily zbytečně dlouhou dobu na lehátku. Podle sdělení rodičů i ředitelky byl vedením školy v minulém období striktně vyžadován ranní příchod dětí do CMŠ dle stanoveného uspořádání dne (do 8.30 hodin), někteří rodiče dokonce nebyli s dětmi vpuštěni do budovy školy a nebylo jim umožněno účastnit se v inkriminovaný den předškolního vzdělávání. K organizaci přivádění a odvádění dětí i jejich odpoledního odpočinku je třeba přijmout bezodkladné opatření a vycházet vstřícně potřebám dětí a rodičů.

Interiér mateřské školy působí podnětně, kvalita vybavení školy se postupně zlepšuje. Instalované herní kouty pro námětové hry (na obchod, domácnost apod.) je třeba účelně dovybavit vhodnými doplňky, aby více motivovaly děti ke hrám. Dětská knihovna je vybavena zejména staršími publikacemi (část knih je pro děti volně přístupná, což vytváří vhodné podmínky pro rozvoj předčtenářské gramotnosti), doplnit je třeba především dětské encyklopedie pro vyhledávání informací samotnými dětmi. Výpočetní technikou pro děti škola vybavena není, práce na počítači nepatří do školní filosofie. Pro pobyt venku dětem slouží velmi dobře vybavená školní zahrada v blízkosti MŠ. V prostorách šatny dětí byly v době inspekce umístěny nástěnky pro rodiče, podané informace však působily poněkud nepřehledně.

Podmínky zajištění bezpečnosti dětí jsou stanoveny ve školním řádu. V posledním roce bylo v knize úrazů zaznamenáno pouze několik drobných úrazů.

Závěry

Vzdělávací strategie školy a záměry stanovené ve školním vzdělávacím programu byly v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání.

Pro naplňování stanovených cílů školního vzdělávacího programu má škola dobré materiální předpoklady, od poslední inspekce byla dalšími funkčními prvky vybavena školní zahrada.

Ve vzdělávání škola napomáhá dětem v chápání okolního světa, učí je žít ve společenství ostatních, předává jim přiměřenou formou základy křesťanství; v této oblasti předškolní vzdělávání CMŠ příznivě ovlivňuje podíl duchovních na přímé pedagogické činnosti a akcích školy.

V kvalitě poskytovaného předškolního vzdělávání se však negativně projevila krátká praxe pedagogických pracovníků v MŠ, u některých jejich nekvalifikovanost i malá zkušenost ředitelky školy v řízení pedagogických procesů a vedení učitelek. Problémy byly zjištěny v komunikaci s rodiči.

Ve prospěch zlepšení kvality činnosti školy, zejména vzhledem k podpoře individuálního rozvoje osobnosti dítěte, je třeba bezodkladně přijmout účinné změny v řízení a realizaci pedagogického procesu (organizace pedagogického procesu včetně uspořádání dne, důsledné uplatňování metod a prostředků odpovídajících psychologickým a didaktickým specifikám předškolního vzdělávání) i v oblasti spolupráce s rodiči.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona ve lhůtě do 30 dnů požaduje zaslání oznámení o přijetí opatření k odstranění zjištěných nedostatků týkajících se:

- řízení a realizace pedagogického procesu (zejména organizace pedagogického procesu, vytváření podmínek pro systematické vzdělávání pedagogů, podpora profesionalizace pedagogického týmu a růstu profesních kompetencí všech pedagogů CMŠ, vyhodnocování efektivity předškolního vzdělávání),
- spolupráce s rodiči.

Oznámení zašlete na adresu Česká školní inspekce, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.m@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo

1. Výpis z Rejstříku škol a školských zařízení ze dne 30. srpna 2013
2. Jmenovací dekret ředitelky školy do funkce s účinností ode dne 1. srpna 2012 na dobu určitou, a to do 31. července 2014 včetně
3. Doklady k přijímacímu řízení CMSŠ Ovečka pro školní rok 2012/13
4. Kritéria pro přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání v Církevní mateřské škole Ovečka v Olomouci (jako součást platného ŠVP PV)
5. Výroční zpráva za školní rok 2012/2013 Církevní mateřské školy Ovečka v Olomouci ze dne 26. července 2013
6. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání, č. j. CMS 2011/003, pro školní roky 2011/2012, 2012/2013, projednaný dne 14. června 2013
7. Školní řád Církevní mateřské školy Ovečka v Olomouci, čj. CMS 2013/001, platný ode dne 1. září 2013, účinný od stejného data
8. Doklad o seznámení rodičů se školním řádem platným od 1. září 2013 s podpisy
9. Záписы z jednání pedagogické rady pedagogických pracovníků MŠ, školní rok 2012/2013
10. Třídní knihy – školní rok 2013/2014
11. Třídní vzdělávací programy – školní rok 2013/2014
12. Školní matrika – školní rok 2012/2013
13. Záznamy o dětech – školní rok 2013/2014
14. Kniha evidence úrazů vedená od 1. září 2011 ke dni inspekce
15. Evidence docházky dětí - školní rok 2013/2014 ke dni inspekce
16. Rozpis přímé pedagogické činnosti vyučujících – školní rok 2013/2014
17. Doklady o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků mateřské školy
18. Osvědčení z dalšího vzdělávání vyučujících – školní roky 2012/2013 a 2013/2014 ke dni inspekce
19. Písemná vyjádření rodičů (10x)

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu *Wellnerova 25, 779 00 Olomouc*, případně prostřednictvím datové schránky (*g7zais9*) nebo na e-podatelnu (*csi.m@csicr.cz*) s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Olomouckém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekční komise a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Olomouci dne 30. září 2013

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Miroslava Rajhelová, školní inspektorka

M. Rajhelová v. r..

Mgr. Naděžda Pytlíčková, školní inspektorka

N. Pytlíčková v. r.

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Olomouci dne 3. října 2013

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Ilona Hamplová, Ph.D., ředitelka školy

Mgr. Ilona Hamplová, Ph.D.

Připomínky ředitelky školy

14. října 2013

Připomínky byly podány.